

ตัวสะกด หมายถึง พยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายสระและมีเสียงประสมเข้ากับสระทำให้เสียงของคำแตกต่างกันตามตัวพยัญชนะที่นำมาประกอบ ตัวสะกดจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. ตัวสะกดตรงมาตรา เช่น กาน กาม กาย กาก กาด กาบ กาย
๒. ตัวสะกดไม่ตรงมาตรา เช่น กาล ขวัญ ศาล เหตุ

มาตราตัวสะกด

มาตราตัวสะกดในภาษาไทย มี ๘ มาตรา ดังนี้

๔. มาตราแม่ กก ใ้ ก ข ค ฃ เป็นตัวสะกด ออกเสียงเหมือน ก สะกด เช่น

มาก	อ่านว่า	มาก
สุข	อ่านว่า	สุก
โชค	อ่านว่า	ชอก
เมฆ	อ่านว่า	เมก

๒. มาตราแม่ กก ใ้ ก ข ค ฃ เป็นตัวสะกด เช่น

กวาง	ข้าง	ชง	ด้วง	โด่ง
กึ่ง	ผง	ยาง	สัง	ห้วง

๕. มาตราแม่ กต ใ้ จ ช ฌ ฎ ฏ ฐ ฒ ฑ ฑ ด ต ถ ท ฐ ษ ส เป็นตัวสะกด ออกเสียงเหมือน ด สะกด เช่น

ปิด	อ่านว่า	ปิด
อุฐ	อ่านว่า	อุด
ครุฑ	อ่านว่า	ครุด
โทษ	อ่านว่า	โทด

๖. มาตราแม่ กน ใ้ น ร ล ญ ฌ ฬ เป็นตัวสะกด ออกเสียงเหมือน น สะกด เช่น

กิน	อ่านว่า	กิน
สาร	อ่านว่า	सान
กล	อ่านว่า	กน

๗. มาตราแม่ กบ ใช้ บ ป พ ฟ ภ เป็นตัวสะกด ออกเสียงเหมือน บ สะกด เช่น

กบ	อ่านว่า	กบ
รูป	อ่านว่า	รูบ
ภาพ	อ่านว่า	พาบ
ลาภ	อ่านว่า	ลาบ

๘. มาตราแม่ กม ใช้ ม เป็นตัวสะกด เช่น

กลม	ก้าม	งม	ชิม	ตาม	เต็ม	นึม	ยาม	หาม

๙. มาตราแม่ เกย ใช้ ย เป็นตัวสะกด เช่น

เขย	เงย	ชาย	ด้วย	ถ้าย	นาย	บ้าย	มวย	ราย

๑๐. มาตราแม่ เกอว ใช้ ว เป็นตัวสะกด เช่น

แนวการจัด

กาว	คิ้ว	ดาว	ปลิว	ยาว	วิว	สาว	หิว	อ่าว

๑. ฝึกให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของคำ ดังนี้

- ๑.๑ พยัญชนะต้นเสียงเดียวกันแต่ใช้พยัญชนะต่างกัน เช่น พุท กับ ภูช
- ๑.๒ ตัวสะกดเสียงเดียวกันแต่ใช้พยัญชนะต่างกัน เช่น สาน กับ สาร
- ๑.๓ ตัวสะกดบางคำมีสระกำกับแต่บางคำไม่มี เช่น เกตุ กับ เกตุ
- ๑.๔ ตัวสะกดบางคำมีพยัญชนะมากกว่า ๑ ตัว แต่บางคำไม่มีพยัญชนะตาม เช่น พุท กับ พุทธ
- ๑.๕ ตัวสะกดบางคำมีตัวการันต์ แต่บางคำไม่มีตัวการันต์ เช่น พันธุ์ กับ พัน
- ๑.๖ ตัวสะกดที่มีตัวการันต์อาจมีสระกำกับหรือไม่มีสระกำกับ เช่น พันธุ์ กับ พันธุ์
- ๑.๗ พยัญชนะการันต์มีได้หลายตัวต่างๆ กัน เช่น สันต์ สรรค์ สันท์

๑.๘ เสียงสระเหมือนกันแต่อาจเขียนต่างกัน เช่น พรรณ กับ พัน

๑.๙ เสียงวรรณยุกต์เหมือนกันแต่ใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ต่างกัน เช่น หน้า กับ ่น่า

๒. สอนการอ่านคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา โดยเขียนเป็นคำอ่านที่สะกดตรงมาตราในมาตรานั้นๆ เช่น

กาล	อ่านว่า	กาน
ปัญญา	อ่านว่า	ปัน-ยา
สุข	อ่านว่า	สุก

การฝึกเขียนคำอ่านของคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราจะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องมาตราตัวสะกดได้ง่ายขึ้น

๓. ให้นักเรียนค้นคว้าและรวบรวมคำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนสะกดคำไม่เหมือนกัน (คำพ้องเสียง) แล้วนำคำมาแต่งประโยคให้ได้ใจความ เช่น

ความสัตย์	สัตว์เลี้ยง	สัดส่วน	สัจจะ

๘. ให้เขียนคำอ่านในประโยคและให้นักเรียนเขียนคำเขียน เช่น

วันนี้เป็นวัน (จันทร์)
ต้นไม้ช่วยดูดพิษใน (อากาศ)

๙. ให้นักเรียนหาศัพท์หมวดของคำต่างๆ เช่น คำว่า กษัตริย์ ดอกไม้ ผู้หญิง ภูเขา ป่าไม้ เป็นต้น

ม้า	----	พาสี	อัสตร	มโนมัย	อัคร์

แนวการวัดและประเมินผล

ครูสามารถดำเนินการได้ทั้งขณะสอนและสิ้นสุดการสอนโดยใช้วิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

๑. การทดสอบปากเปล่า ครูกำหนดคำในมาตราต่างๆ ทั้งคำที่สะกดตรงมาตราและไม่ตรงมาตรา ให้นักเรียนอ่าน โดยครูใช้แบบสังเกตเพื่อประเมินว่านักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องหรือไม่

๒. การเขียนตามคำบอก ครูคัดเลือกคำทั้งที่สะกดตรงมาตราและไม่ตรงมาตรา ให้นักเรียนเขียน และครูตรวจแก้การเขียนตัวสะกดของนักเรียน

๓. การทดสอบ ครูให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา หรือให้นักเรียนเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่เขียนคำอ่านได้ถูกต้อง

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. การสอนโดยใช้เพลง

จุดประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตัวสะกดในมาตราแม่ กก
๒. เพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านและสังเกตตัวสะกดของคำที่สะกดในมาตราแม่ กก

เนื้อหา

เพลงมาตราแม่ กก   มาตราแม่ กก (ซ้ำ) ไก่ ไข่ ควาย (ซ้ำ) ชม ระฆังดังกังวาน (ซ้ำ) สราญสุขใจ (ซ้ำ) โยกเยก เลขหก (ซ้ำ) เมฆ ไรศ โศค (ซ้ำ) ล้วนสะกดด้วยแม่ กก (ซ้ำ) จำใส่ใจ (ซ้ำ)

กิจกรรม

๑. เปิดเพลงให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนฝึกร้องเพลงโดยดูเนื้อร้องจากแผนภูมิ
๓. ครูซักถามเกี่ยวกับความรู้จากแผนภูมิ จากนั้นช่วยกันสรุปตัวสะกดจากมาตราแม่ กก
๕. ช่วยกันหาคำจากหนังสือในห้องสมุด จากนั้นทำบัญชีคำมาตราแม่ กก
๖. แต่งเรื่องสั้นๆ จากคำที่รวบรวมได้

สื่อการเรียนรู้

เทปเพลง แผนภูมิ

การประเมินผล

๑. สังเกตการร่วมกิจกรรม
๒. ตรวจผลงาน

๒. กิจกรรม “เติมคำสำนวนไทย”

คำชี้แจง เติมคำสำนวนไทย (มาตราแม่ กน)

๑. ทรัพย์สินในดิน ในน้ำ (สิน)๒. ล้มหมอน เสื่อ (นอน)๓. ผัดวัน ประ..... พรั่ง (กัน)๔. ปวด เวียนเกล้า (เศียร)

๓. กิจกรรม “สร้างคำใหม่”

คำชี้แจง สร้างคำใหม่โดยให้เป็นคำที่สะกดในมาตราแม่ กน จากตารางให้มากที่สุด

โ	ล	ร	น	า
	ญ	บ	ณ	
	ต	ค	ด	
ุ	ณ	จ	ล	ใ

๔. กิจกรรม “แผนภูมิตัวสะกด”

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปพยัญชนะที่ใช้เป็นตัวสะกดจากแผนภูมิที่กำหนดให้

ก	ข	ค	ฅ	ง
	แมกก			แมกง

จ	ฉ	ช	ฌ	ฉ	ญ
ฎ	ฏ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ
ด	ต	ถ	ท	ธ	น
	แมกด				แมกน

บ	ป	ผ	ฝ	พ	ฟ	ภ	ม
	แมกบ						แมกม

ย	ร	ล	ว	ศ	ษ	ส	ห	พ	อ	ฮ
แมเกย	แมกน	แมเกอว	แมกด				แมกน			

หมายเหตุ พยัญชนะ ช ฬ ใช้เป็นตัวสะกดในภาษาอื่น

